

Την παιδεία μου έδωσαν...ιδιωτική (Ηλεκτρονικό Άρθρο)

Ιστορικό σημείωμα

Αυτό το ηλεκτρονικό άρθρο δημοσιεύτηκε στις 21/03/16 στην ιστοσελίδα της [Συσπείρωσης Ατάκτων](#).

Περιεχόμενο

Την παιδεία μου έδωσαν...ιδιωτική

Πρόσφατα το Υπουργικό Συμβούλιο, ύστερα από πρόταση του Υπουργείου Παιδείας σε συνεργασία με τους Πρυτάνεις του Πανεπιστημίου Κύπρου και του ΤΕΠΑΚ, αποφάσισε τη θεσμοθέτηση εναλλακτικού τρόπου εισδοχής στα Δημόσια Πανεπιστήμια της Κύπρου. Η εν λόγω απόφαση προνοεί μια δεύτερη, εναλλακτική και παράλληλη διαδικασία εισδοχής των αποφοίτων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στα δημόσια πανεπιστήμια, η οποία δίνει στην ουσία τη δυνατότητα στο 20% των αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων να διεκδικούν θέση στα Δημόσια Πανεπιστήμια. Η απόφαση αυτή δεν μας προκαλεί φυσικά έκπληξη. Τα τελευταία χρόνια, όλες οι ενέργειες του Κράτους γίνονται με μοναδικό στόχο την εξυπηρέτηση των συμφερόντων του Κεφαλαίου εις βάρος του συνόλου της κοινωνίας: από τη μετατροπή του ιδιωτικού χρέους των τραπεζών σε δημόσιο χρέος των πολιτών και την προστασία των τραπεζιτών και των μεγαλοεπιχειρηματιών με τα «κόκκινα» δάνεια, στο κλείσιμο των Κυπριακών Αερογραμμών και τις ιδιωτικοποιήσεις ημικρατικών οργανισμών, στην ανοχή για τη λειτουργία (μεγαλο)καταστημάτων τις Κυριακές και τους ευνοϊκούς όρους δόμησης πολυκαταστημάτων ως τις προσπάθειες τσιμεντοποίησης του Ακάμα και την οικειοποίηση των ακτών.

Η απόφαση αυτή κάθε άλλο παρά βήμα προς τον «εκσυγχρονισμό» της παιδείας, όπως την παρουσιάζουν, αποτελεί. Αντίθετα, ο τρόπος με τον οποίο δίνεται πρόσβαση στους αποφοίτους ιδιωτικών σχολείων στα δημόσια εκπαιδευτικά ιδρύματα, οξύνει τις κοινωνικές ανισότητες, πλήττει περαιτέρω την ήδη υποβαθμισμένη δημόσια παιδεία, ενισχύει την ιδιωτική εκπαίδευση και εξυπηρετεί τα συμφέροντα του Κεφαλαίου που την ελέγχει.

Κατ' αρχάς, το μέτρο αυτό αποτελεί ακόμα ένα βήμα για την περαιτέρω διεύρυνση της ταξικής ανισότητας και των κοινωνικών αποκλεισμών που αφορά την προσβασιμότητα στη γνώση, αφού προνοεί τη διεξαγωγή διαφορετικών εξετάσεων με διαφορετική ύλη από αυτή των δημοσίων σχολείων. Με άλλα λόγια, ακολουθούνται δύο μέτρα και δύο σταθμά κατά τη διαδικασία εισαγωγής στα Δημόσια Πανεπιστήμια. Η ύπαρξη, βέβαια, εναλλακτικών τρόπων εισδοχής στα Πανεπιστήμια ισχύει ήδη και είναι απόλυτα θεμιτή και απαραίτητη, γιατί εξυπηρετεί άτομα με ειδικές ανάγκες, μειονότητες, κ.τ.λ., τα οποία μπαίνουν ως υπεράριθμα. Συνεπώς, η «πρόνοια» ότι οι απόφοιτοι ιδιωτικών σχολείων θα μπαίνουν και αυτοί ως υπεράριθμοι -άρα δεν επηρεάζονται οι θέσεις για τους αποφοίτους των δημοσίων σχολείων- είναι και παραπλανητική και προκλητική, μιας και ουσιαστικά μειώνονται οι θέσεις εισδοχής από τις πλέον ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, για να εξυπηρετηθούν οι πλέον εύπορες ομάδες της κυπριακής κοινωνίας.

Θα πρέπει, βέβαια, να σημειωθεί ότι οι κοινωνικοί αποκλεισμοί στην εκπαίδευση και δη οι αποκλεισμοί από την ανώτατη εκπαίδευση είναι ήδη μία πραγματικότητα, μιας και για να μπορέσουν τα παιδιά να ανταπεξέλθουν σε αυτό το βαθμοθηρικό εκπαιδευτικό σύστημα, οι γονείς τους αναγκάζονται να ξοδεύουν αρκετά σημαντικά ποσά για ιδιωτικά φροντιστήρια, ποσά τα οποία είναι απαγορευτικά για αρκετές οικογένειες, οι οποίες βλέπουν τα εισοδήματά τους να μειώνονται συνεχώς ως απόρροια της «οικονομικής κρίσης». Ως αποτέλεσμα, αυξάνεται ολοένα και περισσότερο ο αριθμός των ανθρώπων που δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να σπουδάσουν και είτε αναγκάζονται να καταφεύγουν σε ιδιωτικά πανεπιστήμια -βιομηχανίες παραγωγής πτυχίων συχνά χωρίς αντίκρισμα- είτε αναγκάζονται να εγκαταλείψουν από νωρίς οποιεσδήποτε βλέψεις για ανώτατες σπουδές. Αυτό εμμέσως θα έχει και σημαντικό αντίκτυπο για τα δημόσια σχολεία, αφού ο ολοένα αυξανόμενος αριθμός ατόμων τα οποία δεν στοχεύουν στην απόκτηση γνώσης υποβαθμίζει και την ποιότητα της εκπαίδευσης που παρέχεται από τα δημόσια σχολεία καθιστώντας τα απλώς σαν χώρους στάθμευσης των παιδιών πριν πάνε στα φροντιστήρια. Φυσικά αυτό ευνοεί την περαιτέρω ανάπτυξη των ιδιωτικών σχολείων, τα οποία βασίζονται στη μυθοπλασία ότι παρέχουν καλύτερη εκπαίδευση χωρίς να απαιτούνται φροντιστήρια, αναγκάζοντας και όσους γονείς διαθέτουν έστω τη στοιχειώδη οικονομική δυνατότητα να στέλνουν τα παιδιά τους σε ιδιωτικά σχολεία. Συνεπώς, δεν θα είναι καθόλου μακρινό το μέλλον, όπου για να μπορέσει ένα παιδί να έχει την πιθανότητα εισαγωγής σε πανεπιστήμιο θα πρέπει να πάει σε ιδιωτικό σχολείο. Μια πραγματικότητα που ισχύει στα «ανεπτυγμένα» κράτη, όπως η Αγγλία και οι ΗΠΑ.

Από την άλλη, αν το Υπουργείο Παιδείας και οι Πανεπιστημιακές Αρχές ήθελαν πράγματι να δώσουν τη δυνατότητα πρόσβασης στα δημόσια εκπαιδευτήρια σε περισσότερους αποφοίτους - είτε ιδιωτικών είτε δημοσίων σχολείων-, καλύπτοντας έτσι τις ανάγκες και των μαθητών των ιδιωτικών σχολείων, που λόγω της κρίσης δεν έχουν ενδεχομένως πλέον την οικονομική δυνατότητα να συνεχίσουν τις σπουδές τους στο εξωτερικό, θα μπορούσαν να αυξήσουν τις διαθέσιμες θέσεις στα Πανεπιστήμια. Ωστόσο, ο κύριος λόγος για τον οποίο δεν αυξάνονταν οι θέσεις εισακτέων τόσα χρόνια ήταν ότι το Υπουργείο λόγω των «οικονομικών συνθηκών» απέρριπτε το αίτημα της Πανεπιστημιακής Κοινότητας, που ορθώς ζητούσε την αντίστοιχη αύξηση των θέσεων προσωπικού για να μπορέσει να καλύψει τις αυξημένες διδακτικές ανάγκες που θα προέκυπταν. Κατά τα φαινόμενα, και για το Υπουργείο και για τις Πρυτανικές Αρχές, η αύξηση των εισακτέων ήταν άλυτο πρόβλημα, μόνο όταν αυτή αφορούσε τους «πληβείους» και όχι τις ανώτερες τάξεις. Αξίζει να σημειωθεί, βέβαια, ότι ήδη ούτως ή άλλως ένα μεγάλο μέρος των διδακτικών και ερευνητικών αναγκών των Πανεπιστημίων καλύπτεται εδώ και αρκετά χρόνια από προσωπικό το οποίο, ενώ έχει τα ίδια προσόντα με το μόνιμο προσωπικό, εργάζεται με όρους ημιαπασχόλησης και «αγοράς υπηρεσιών», με άλλα λόγια πολύ φτηνό εργατικό δυναμικό, το οποίο αποτελεί πλέον και την πλειοψηφία του προσωπικού των Πανεπιστημίων. Συνεπώς, ούτε ο οικονομικός παράγοντας ήταν τόσο σημαντικός για τη μη αύξηση των θέσεων.

Το δε βασικό επιχείρημα υπέρ της δημιουργίας διαφορετικών εξετάσεων εισδοχής (και όχι απλής μετάφρασης των εξετάσεων στα αγγλικά) είναι ότι τα δημόσια σχολεία καλύπτουν εν μέρει διαφορετική ύλη από τα ιδιωτικά. Ωστόσο, η συλλογιστική ενός συστήματος εξετάσεων εισδοχής είναι για να διασφαλίσει ότι οι φοιτητές/φοιτήτριες έχουν αποκτήσει ήδη το απαιτούμενο επίπεδο γνώσεων για να συνεχίσουν τις σπουδές τους στο Πανεπιστήμιο. Εφόσον λοιπόν, η απαιτούμενη γνώση για εισδοχή σε ένα Πανεπιστήμιο είναι δεδομένη, είναι ευθύνη των σχολείων να παρέχουν αυτή τη γνώση, είτε είναι δημόσια είτε ιδιωτικά (να σημειωθεί εδώ, βέβαια, ότι στην πραγματικότητα ούτε το δημόσιο σχολείο προετοιμάζει τα παιδιά για τις εισαγωγικές εξετάσεις-στην ουσία αυτό γίνεται στα ιδιωτικά φροντιστήρια).

Ως εκ τούτου, εδώ εγείρεται το ζήτημα της ποιότητας της γνώσης που παρέχεται από τα σχολεία, όπως επίσης και το ζήτημα της αναγκαιότητας του συστήματος εξετάσεων. Δυστυχώς και οι

εξετάσεις και το ίδιο το εκπαιδευτικό σύστημα δεν στοχεύει στην απόκτηση γνώσης και κριτικής σκέψης αλλά στη στεία και αποσπασματική εκμάθηση διδακτέας ύλης. Για παράδειγμα, στα μαθηματικά, τα παιδιά δεν εξετάζονται τόσο στην ικανότητα επίλυσης γενικών προβλημάτων βασισμένων σε λογικά συμπεράσματα, όσο στην αποστήθιση μερικών δεκάδων τρόπων επίλυσης προβλημάτων βασισμένων σε συγκεκριμένη διατύπωση ακολουθώντας μία δεδομένη σειρά πράξεων. Στην έκθεση, αντίστοιχα, δεν εξετάζονται τόσο στην ικανότητα χειρισμού της γλώσσας και την ανάπτυξη επιχειρημάτων, όσο στην αποστήθιση μερικών δεκάδων θεμάτων βασισμένων στη χρήση τυποποιημένων εκφράσεων με δοτή επιχειρηματολογία. Συνεπώς, όταν το ίδιο το εκπαιδευτικό σύστημα αντί να αναπτύσσει την ικανότητα για κριτική σκέψη και την καλλιέργεια δεξιοτήτων, όπως η αξιολόγηση υλικού από διάφορες πηγές και η σύνθεση γνωστικών αντικειμένων, επιβραβεύει τη στεία αποστήθιση και αποκόβει τα γνωστικά αντικείμενα μεταξύ τους, είναι φυσικό επακόλουθο τα παιδιά να ανταποκρίνονται σε αυτές τις προσδοκίες και να δυσκολεύονται να χρησιμοποιήσουν με ευελιξία τη γνώση καθώς και να την συνδέσουν με την κοινωνική πραγματικότητα. Ταυτόχρονα όμως, εξυπηρετούνται πλήρως οι ανάγκες της αγοράς για υψηλά εξειδικευμένο και αποπολιτικοποιημένο εργατικό δυναμικό.

Βέβαια, το Υπουργείο, που ελέγχει την εκπαίδευση χιλιάδων παιδιών, και οι Πρυτανικές Αρχές, που είναι υπεύθυνες για την εκπαίδευση και κατάρτιση χιλιάδων εκπαιδευτικών που εργάζονται στο κυπριακό δημόσιο σχολείο, δεν πρόκειται να αγγίξουν τα πιο πάνω, όπως και άλλα ουσιαστικά ζητήματα, είτε επειδή δεν τα αναγνωρίζουν είτε επειδή έτσι εξυπηρετούνται οι σκοποί του βαθέως κράτους και τα συμφέροντα της τάξης την οποία τάχθηκαν να φυλάσσουν. Επί του συγκεκριμένου θέματος που αφορά τον τρόπο εισδοχής στα Δημόσια Πανεπιστήμια, θα μπορούσε, για παράδειγμα, να συζητηθεί το ενδεχόμενο της κατάργησης των εισαγωγικών εξετάσεων, που θα αποσυνδέσει το Λύκειο από τις εισαγωγικές εξετάσεις και θα απελευθερώσει τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση από μια εξετασιοκεντρική προσέγγιση. Ενδεχόμενο, βέβαια, που φαίνεται να βρίσκεται σε πλήρη αντίθεση με τις τελευταίες εισηγήσεις από πλευράς Υπουργείου για αύξηση του αριθμού των εξετάσεων στις οποίες θα παρακάθονται τα παιδιά κάθε χρόνο.

Συσπείρωση Ατάκτων, Μάρτης 2016

[Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση, Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση, Συσπείρωση Ατάκτων \(Ομάδα\), Ηλεκτρονικά Άρθρα, Δεκαετία 2010-2019, 2016, Απροσδιόριστη Τοποθεσία](#)

From:

<https://movementsarchive.org/> - Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:

https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:digital:sispirosiatakton:education_private

Last update: **2026/08/02 10:26**

